

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

**Освітньо-професійна програма
«ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 051 «Економіка»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

СМЯ НАУ ОПП 11.01.08 – 06 – 2024

Освітньо-професійна програма
затверджена Вченою радою Університету
протокол № 166/09 від 23.04. 2024 р.

Голова комісії з реорганізації НАУ,
в.о. ректора

Ксенія СЕМЕНОВА

Наказ № 166/09 від 23.04. 2024 р.

КИЇВ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»
Спеціальність 051 «Економіка»
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Шифр
документа

СМЯ НАУ ОПП
11.01.08-06-2024

стор. 2 з 18

Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка».

Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 382.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою
Національного авіаційного університету
протокол № 3

від " 16 " 04 2024 р.

Голова Науково-методичної ради,
проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Факультету економіки та
бізнес-адміністрування

протокол № 4
від " 11 " 04 2024 р.

Голова Вченої ради ФЕБА

Світлана ПЕТРОВСЬКА

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою бізнес-аналітики та
цифрової економіки
протокол № 4

від " 03 " 04 2024 р.

Завідувач кафедри

Наталія КАСЬЯНОВА

ПОГОДЖЕНО

Студентською радою Факультету економіки
та бізнес-адміністрування

протокол № 8
від " 10 " 04 2024 р.

Голова

Діана МИКИТЧЕНКО

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА» Спеціальність 051 «Економіка» Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Рівень вищої освіти – другий (магістерський)	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП
			11.01.08-06-2024
		стор. 3 з 18	

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою освітньо-професійної програми (спеціальності 051 «Економіка») рік вступу – 2024-й та наступні до нової редакції освітньої програми) у складі:

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

КАСЬЯНОВА Наталія Віталіївна - д.е.н., професор, завідувач кафедри, кафедра бізнес-аналітики та цифрової економіки

 підпис гаранта

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

ОЛЕШКО Тамара Іванівна - д.т.н., професор, професор кафедри, кафедра бізнес-аналітики та цифрової економіки

 підпис члена робочої групи

ТЕЛЬНОВА Ганна Володимирівна - д.е.н., доцент, професор кафедри, кафедра бізнес-аналітики та цифрової економіки

 підпис члена робочої групи

ПОПОВ Вадим Костянтинович - здобувач вищої освіти, який навчається на освітній програмі

 підпис здобувача вищої освіти

ЗОВНІШНІ СТЕЙКХОЛДЕРИ:

ШУМАР Наталія Леонідівна - заступник керівника служби з питань соціально-гуманітарної безпеки – керівник управління з безпеки соціально-технологічних систем Апарату РНБО України

 підпис стейкхолдера

ТАНЦЮРА Юлія Анатоліївна - менеджер зі звітності та аналітики у виробництві та логістиці ТОВ «Сандора»

 підпис стейкхолдера

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються)

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ПРИМІТКА. Відповідно до п.1.47 наказу голови комісії з реорганізації НАУ, в.о. ректора від 28.03.2024 № 120/од «Про введення в дію рішень Вченої ради університету від 20 березня 2024 року (протокол № 3)» реалізація освітнього процесу за цією редакцією освітньої програми в 2024-2025 навчальному році відтермінована у зв'язку з реорганізацією Національного авіаційного університету.

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА» Спеціальність 051 «Економіка» Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Рівень вищої освіти – другий (магістерський)	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 11.01.08-06-2024
		стор. 4 з 18	

1. Профіль освітньо-професійної програми

Розділ 1. Загальна інформація		
1.1.	Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний авіаційний університет Факультет економіки та бізнес-адміністрування Кафедра бізнес-аналітики та цифрової економіки Навчально-науковий інститут неперервної освіти (заочна форма навчання)
1.2.	Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр з економіки
1.3.	Офіційна назва освітньо-професійної програми	Економічна кібернетика
1.4.	Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці (денна форма навчання) / 1 рік 4 місяці (заочна форма навчання)
1.5.	Акредитаційна інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти сертифікат № 6438 від 14.12.2023 р.
1.6.	Період акредитації	до 01.07.2029 р.
1.7.	Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень; FQ-EHEA – другий цикл; EQF-LLL – 7 рівень
1.8.	Передумови	Вища освіта зі ступенем бакалавр. Умови вступу регулюються Правилами прийому до Національного авіаційного університету.
1.9.	Форма навчання	Інституційна з елементами дистанційної: очна, заочна.
1.10.	Мова(и) викладання	Українська, англійська
1.11.	Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://nau.edu.ua/ http://feba.nau.edu.ua/
Розділ 2. Ціль освітньо-професійної програми		
2.1.	Ціллю освітньої програми «Економічна кібернетика» є підготовка висококваліфікованих професіоналів з економічної кібернетики, зокрема в авіаційній галузі, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні, управлінські й інформаційні задачі та проблеми функціонування економічних систем різного рівня ієрархії, що характеризуються невизначеністю умов та вимог, задля розвитку суспільства на національному та міжнародному рівнях через генерацію нових знань та інноваційних ідей на основі інтеграції, цифровізації та інтернаціоналізації освіти, досліджень і практики.	
Розділ 3. Характеристика освітньо-професійної програми		
3.1.	Предметна область (об'єкт діяльності, теоретичний зміст)	<i>Об'єкт діяльності:</i> сучасні економічні процеси та явища, наукові методи системного, нормативного, кількісного, інституційного та інтелектуального аналізу, інструментарій формування міжнародної, національної, регіональної,

		<p>секторальної економічної політики та економіки підприємства, обґрунтування та реалізація управлінських рішень на державному, регіональному й локальному рівнях.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні й управлінські задачі та проблеми функціонування економічних систем різного рівня, що характеризуються невизначеністю умов та вимог.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> загальні закони та тенденції економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; сучасні кількісні та якісні методи аналізу економічних процесів; інституціональний і міждисциплінарний аналіз; закономірності сучасних соціально-економічних процесів; теорії економічного управління для різних виробничих систем і секторів економіки; методи та інструментарій формування економічної політики суб'єктів господарювання в умовах цифрової трансформації економіки</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові та специфічні методи пізнання і дослідження; математичні, статистичні, якісні методи економічного аналізу; соціологічні, експертного оцінювання, анкетування; економіко-математичне моделювання, прогнозування; інтелектуальний аналіз даних та машинне навчання; інформаційно-комунікаційні технології, спеціальне програмне забезпечення; методи дослідницької діяльності та презентації результатів досліджень.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в економічній діяльності, зокрема спеціалізоване програмне забезпечення, методичний інструментарій для збирання, обробки та аналізу масивів великих даних, моделювання та візуалізації економічних процесів.</p>
3.2.	Орієнтація освітньо-професійної програми	<p>Програма має прикладну орієнтацію.</p> <p>Базується на загальновідомих положеннях, результатах сучасних наукових досліджень та нових знаннях в сфері використання математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці, необхідних для підготовки компетентних економістів-аналітиків, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з ефективного управління економічною діяльністю підприємств, здатних застосовувати отримані знання в організаційно-управлінській, аналітичній та науково-дослідній діяльності</p>

3.3.	Основний фокус освітньо-професійної програми	Загальна вища освіта в області економіки. Фокус програми полягає у здобутті знань з економічної кібернетики та бізнес-аналітики. Поглиблені знання спрямовані на формування компетентностей завдяки орієнтації на системні дослідження в сфері економіки, враховує специфіку роботи підприємств, зокрема авіаційного сектору, в умовах інформаційного суспільства. <i>Ключові слова:</i> економічна кібернетика, економіко-математичне моделювання, системний підхід, управління складними системами, прийняття управлінських рішень, інформаційні технології
3.4.	Особливості освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма розроблена на основі студентоцентрованого підходу, який реалізується через індивідуалізацію освіти. Орієнтована на глибоку спеціальну підготовку фахівців ініціативних та здатних до проведення прикладних досліджень на мікро- та макрорівнях економіки, вільне володіння іноземною мовою з можливістю стажування за кордоном. Відмінність програми від інших – цілеспрямоване формування у здобувачів компетентностей зі створення інформаційних систем та технологій управління економічними об'єктами, у тому числі, в авіаційній галузі; економіко-математичного, економіко-статистичного та комп'ютерного моделювання; використання спеціальних програмних продуктів для реалізації економічних розрахунків. Навчальні дисципліни є авторськими і мають інноваційний характер.
Розділ 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
4.1.	Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність в галузі економіки на підприємствах, установах, організаціях різних форм власності на посадах визначених чинною редакцією Національного класифікатора професій України (ДК 003:2010). Випускники програми здатні виконувати професійну роботу в сфері бізнес-аналізу та управління господарською діяльністю підприємств, банків, страхових, консалтингових та ІТ-компаній, органів державного управління тощо.
4.2.	Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та здобувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих
Розділ 5. Викладання та оцінювання		
5.1.	Викладання та навчання (методи, методики, технології, інструменти та обладнання)	<i>Технології дистанційного навчання</i> реалізуються за допомогою комп'ютерної техніки, шляхом проведення занять з використанням чат-технологій; дистанційних занять, конференцій, семінарів, ділових ігор, лабораторних робіт, практикумів й інших форм навчальних занять, які проводяться за допомогою засобів телекомунікацій з використанням веб-технологій. <i>Інформаційні технології навчання:</i> робота здобувачів

		<p>вищої освіти у спеціалізованих кабінетах облаштованих мультимедійними комплексами, що забезпечує можливість проведення інтерактивних лекцій та віртуальних лабораторних робіт, застосування пошукової методики здобуття нових знань, організації проєктної роботи, проведення комп'ютеризованого тестового контролю якості знань.</p> <p><i>Проектні технології навчання</i> реалізуються через виконання магістерської роботи, яка по суті є проєктом.</p>
5.2.	Оцінювання	Екзамени та диференційні заліки, захист практики, презентації, поточний контроль, виконання лабораторних робіт, захист курсових робіт, захист кваліфікаційної роботи.
Розділ 6. Програмні компетентності		
6.1.	Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
6.2.	Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК5. Здатність працювати в команді. ЗК6. Здатність розробляти та управляти проєктами. ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
6.3.	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	ФК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. ФК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою. ФК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. ФК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження. ФК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. э ФК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері

		<p>економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.</p> <p>ФК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>ФК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>ФК9.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.</p> <p>ФК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>ФК11.Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p> <p>Додаткові компетентності, пов'язані з особливостями освітньої програми:</p> <p>ФК12. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки великих даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>ФК13. Здатність моделювати економічні процеси, системи, явища, використовуючи апарат математичного та комп'ютерного моделювання.</p> <p>ФК14. Здатність на основі опису економічних процесів і явищ будувати теоретичні та прикладні моделі, зокрема в авіаційній галузі, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>
Розділ 7. Програмні результати навчання		
7.1.	Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПРН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.</p> <p>ПРН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.</p> <p>ПРН3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН4. Розробляти та управляти соціально-економічними проектами та комплексними діями з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.</p> <p>ПРН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.</p> <p>ПРН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.</p> <p>ПРН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.</p> <p>ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення</p>

		<p>комплексних економічних завдань.</p> <p>ПРН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, досліджень та економіко-математичного моделювання та прогнозування.</p> <p>ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.</p> <p>ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> <p>ПРН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.</p> <p>ПРН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>ПРН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>ПРН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.</p> <p>Додаткові програмні результати навчання, пов'язані з особливостями освітньої програми:</p> <p>ПРН16. Ефективно розв'язувати проблеми управління шляхом їх формалізації із застосуванням економіко-математичних методів та моделей.</p> <p>ПРН17. Створювати та впроваджувати сучасні інформаційні системи на підприємствах (установах) різних сфер діяльності, зокрема авіаційної галузі.</p> <p>ПРН18. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, у тому числі авіапідприємств.</p> <p>ПРН19. Застосовувати сучасні програмні платформи для інтелектуального аналізу даних та реалізації модельних експериментів.</p>
Розділ 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
8.1.	Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення відповідає ліцензійним вимогам.</p> <p>Реалізація програми забезпечена штатними науково-педагогічними працівниками НАУ з науковими ступенями та вченими званнями. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму проходять стажування та підвищення кваліфікації, в т.ч. закордонні.</p> <p>З метою підвищення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти передбачено залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків.</p>
8.2.	Матеріально-технічне	Матеріально-технічна база випускової кафедри бізнес-

	забезпечення	аналітики та цифрової економіки дозволяє забезпечити підготовку фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти за ОПП: – забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів; – усі комп'ютери кафедри мають можливість виходу в глобальну мережу Інтернет; – для ведення документації та забезпечення навчально-методичними матеріалами освітнього процесу кафедра в достатній кількості забезпечена оргтехнікою; – навчальна лабораторія «Моделювання соціоеколого-економічних систем» оснащена технічними засобами та спеціалізованим програмним забезпеченням, необхідними медіа-засобами та мультимедійним обладнанням Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, гуртожитками забезпечені усі, хто цього потребує. Наявна соціальна інфраструктура включає спортивний комплекс, пункти харчування, центр творчості, медпункт і базу відпочинку
8.3	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою, доступ до фахових періодичних видань професійного спрямування, упровадження електронного каталогу та можливість роботи з електронними підручниками здійснюється за рахунок фондів Науково-технічної бібліотеки НАУ. Відповідне інформаційне та навчально-методичне забезпечення розташоване на освітній платформі Google Classroom.
Розділ 9. Академічна мобільність		
9.1.	Національна кредитна мобільність	Реалізується на основі двосторонніх договорів між Національним авіаційним університетом та закладами вищої освіти, науково-дослідними установами в Україні
9.2.	Міжнародна кредитна мобільність	Стажування за кордоном в рамках програми мобільності ERASMUS+ та ERASMUS MUNDUS.
9.3.	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземці та особи без громадянства, які проживають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття вищої освіти за освітньо-професійною програмою нарівні з громадянами України на підставі міжнародних договорів. Умовою зарахування іноземців на навчання для отримання певного освітнього ступеня є володіння ними мовою навчання на рівні, достатньому для засвоєння навчального матеріалу. Для цього таким особам надається можливість пройти річний курс з вивчення мови викладання і загальноосвітніх дисциплін на підготовчому відділенні НАУ. Після успішного закінчення мовної підготовки іноземці отримують свідоцтво про закінчення підготовчого

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»
Спеціальність 051 «Економіка»
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Шифр
документа

СМЯ НАУ ОПП
11.01.08-06-2024

стор. 11 з 18

відділення для іноземців та осіб без громадянства.
Іноземці зараховуються на навчання за освітньо-
професійною програмою до НАУ за результатами
співбесіди.

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА» Спеціальність 051 «Економіка» Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Рівень вищої освіти – другий (магістерський)	Шифр документа	СМЯ НАУ ОПП 11.01.08-06-2024
		стор. 12 з 18	

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
ОК 1.	Ділова іноземна мова	3,5	Диференційований залік	1
ОК 2.	Методологія прикладних досліджень у соціально-економічній сфері	3,5	Екзамен	2
ОК 3.	Моделювання та управління розвитком економічних систем	3,5	Екзамен	1
ОК 4.	Глобальна економіка	3,5	Екзамен	1
ОК 5.	Бізнес-аналітика та консолідація інформації в авіаційній галузі	4,5	Екзамен	1
ОК 6.	Проектний консалтинг	4,5	Диференційований залік	1
ОК 7.	Теоретико-ігрові моделі в економіці	5,0	Диференційований залік	1
ОК 7.1.	Курсова робота з навчальної дисципліни «Теоретико-ігрові моделі в економіці»	1,0	Захист	1
ОК 8.	Інформаційні системи бізнес-аналізу	4,5	Диференційований залік	1
ОК 9.	Моделювання та управління ризиком	3,0	Екзамен	2
ОК 10.	Методи економіко-статистичних досліджень	4,5	Екзамен	2
ОК 10.1	Курсова робота з навчальної дисципліни «Методи економіко-статистичних досліджень»	1,0	Захист	2
ОК 11.	Професійна практика у сфері економічної кібернетики	6,0	Диференційований залік	2
ОК 12.	Переддипломна практика	6,0	Диференційований залік	3
ОК 13.	Кваліфікаційна робота	12,0	Захист	3
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		66 кредитів		
Вибіркові компоненти*				
ВК 1.	Дисципліна 1	4,0	Диференційований залік	2
ВК 2.	Дисципліна 2	4,0	Диференційований залік	2
ВК 3.	Дисципліна 3	4,0	Диференційований залік	2

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»
Спеціальність 051 «Економіка»
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Шифр
документа

СМЯ НАУ ОПП
11.01.08-06-2024

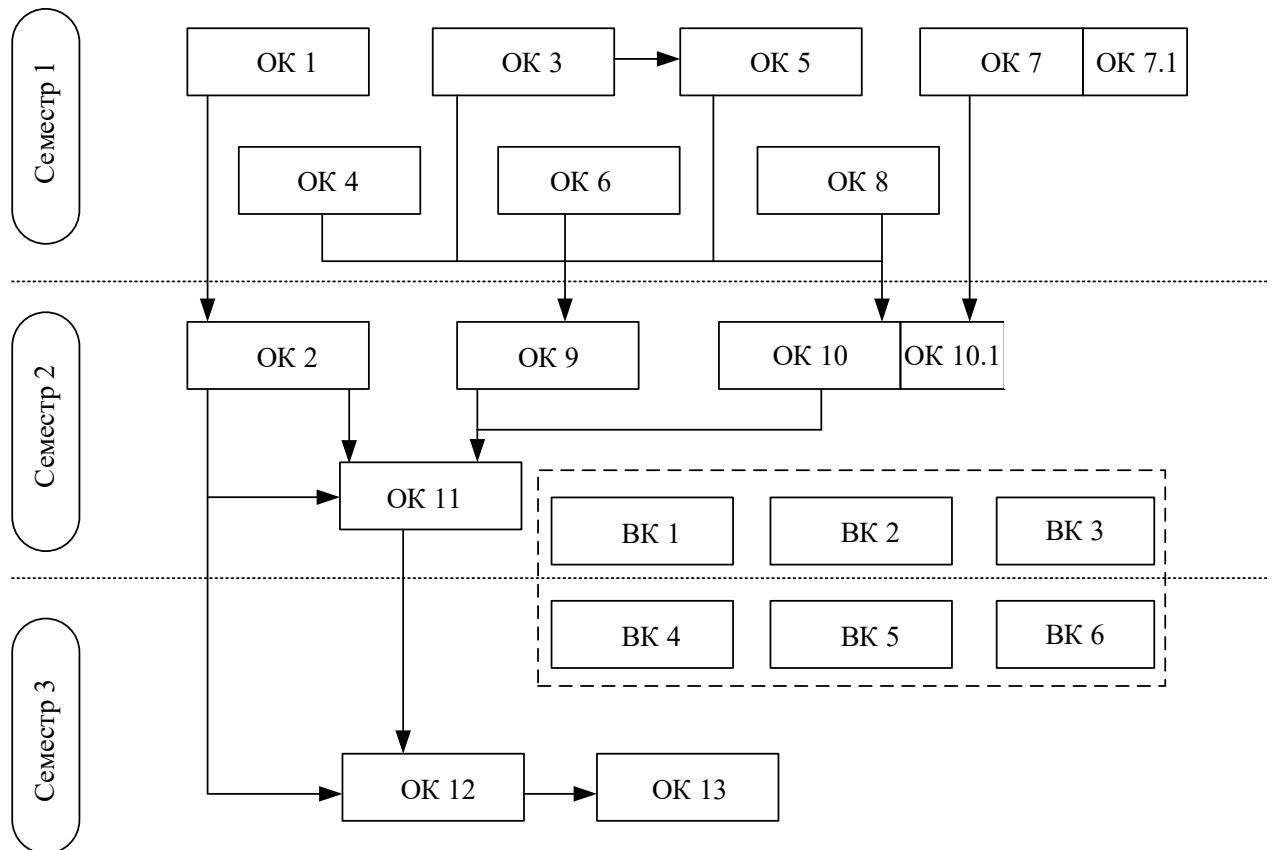
стор. 13 з 18

ВК 4.	Дисципліна 4	4,0	Диференційований залік	3
ВК 5.	Дисципліна 5	4,0	Диференційований залік	3
ВК 6.	Дисципліна 6	4,0	Диференційований залік	3
Загальний обсяг вибіркового компонента		24 кредити		
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		90 кредитів		

**Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін та створення індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними актами НАУ. Вибіркові компоненти обираються здобувачами вищої освіти із каталогів рекомендованих та альтернативних вибіркового дисциплін.*

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.</p> <p>Кваліфікаційна робота обов'язково включає елементи новизни та не повинна містити академічний плагіат, фабрикацію та фальсифікацію.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена до захисту в репозитарії Науково-технічної бібліотеки Національного авіаційного університету. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.</p> <p>Захист має відбуватись відкрито і публічно</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

Компоненти Компетентності	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК7.1	ОК8	ОК9	ОК10	ОК10.1	ОК11	ОК12	ОК13	ВК1	...	ВК6*
ПК	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ЗК1		*		*	*				*						*			
ЗК2		*	*		*		*	*			*	*	*		*			
ЗК3					*	*			*						*			
ЗК4	*			*		*			*					*	*			
ЗК5	*				*								*	*	*			
ЗК6			*			*									*			
ЗК7	*	*				*					*	*	*	*	*			
ЗК8		*	*							*			*	*	*			
ФК1			*				*	*							*			
ФК2	*				*										*			
ФК3		*	*		*	*					*	*	*	*	*			
ФК4		*	*		*				*		*	*	*	*	*			
ФК5			*	*											*			
ФК6		*					*	*			*	*	*	*	*			
ФК7			*		*	*	*	*						*	*			
ФК8										*					*			
ФК9		*	*		*	*			*	*					*			
ФК10			*	*			*	*							*			
ФК11						*			*						*			
ФК12									*		*	*	*		*			
ФК13							*	*			*	*		*	*			
ФК14											*	*	*	*	*			

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

Компоненти ПРН	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК7.1	ОК8	ОК9	ОК10	ОК10.1	ОК11	ОК12	ОК13	ВК1	...	ВК6*
ПРН1.		*	*		*	*									*			
ПРН2.			*	*	*										*			
ПРН3.	*			*									*	*	*			
ПРН4.						*				*					*			
ПРН5.	*	*		*	*								*	*	*			
ПРН6.	*			*	*									*	*			
ПРН7.		*	*			*							*	*	*			
ПРН8.		*	*		*		*	*	*		*	*	*	*	*			
ПРН9.		*	*	*			*	*			*	*			*			
ПРН10.			*		*				*		*	*	*	*	*			
ПРН11.		*	*	*		*				*					*			
ПРН12.			*	*						*					*			
ПРН13.				*			*	*	*	*	*	*			*			
ПРН14.			*	*										*	*			
ПРН15.			*			*				*			*	*	*			
ПРН16.							*				*	*			*			
ПРН17.									*					*	*			
ПРН18.							*	*			*	*	*	*	*			
ПРН19.											*	*			*			

*Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін та створення індивідуальної освітньої траєкторії регламентується законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними актами НАУ.

	<p align="center">ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»</p> <p>Спеціальність 051 «Економіка» Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Рівень вищої освіти – другий (магістерський)</p>	<p align="center">Шифр документа</p>	<p align="center">СМЯ НАУ ОПП 11.01.08-06-2024</p>
	<p align="right">стор. 16 з 18</p>		

6. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти НАУ

Якість освітньо-професійної програми визначається внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ, яка функціонує згідно з Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, затвердженим рішенням Вченої ради університету від 28.11.2018 (протокол № 8), та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами; розділ V «Забезпечення якості вищої освіти», стаття 16).

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
5. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>
6. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 «Економіка», спеціальність 051 «Соціальні та поведінкові науки». Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки від 04.03.2020 р. № 382

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Економічна кібернетика»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
у Національному авіаційному університеті

Одна з важливих проблем повоєнного відновлення економіки України буде полягати у необхідності розв'язання складних організаційно-управлінських завдань, що потребує відповідного кадрового потенціалу. Тому вже сьогодні пріоритети державної політики в економічній галузі вимагають підготовки фахівців з високим інтелектуальним потенціалом, здатних до аналітичної діяльності та обґрунтованого прийняття управлінських рішень. Забезпечити реалізацію поставлених стратегічних завдань може тільки фахівець, який має ґрунтовні професійні знання, володіє розвинутими вміннями і навичками економіко-математичного аналізу господарських процесів на макро- та мікрорівні та спроможний ефективно використовувати сучасні інформаційні технології. З огляду на вищезазначене актуальною залишається підготовка фахівців з економічної кібернетики.

Освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика» другого (магістерського) рівня спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями щодо економічних процесів і закономірностей організації, функціонування та розвитку підприємств; орієнтована на глибоку спеціальну професійну підготовку сучасних аналітиків та фахівців у сфері управління, здатних швидко адаптуватися до сучасного мінливого економічного середовища.

До змісту освітньої програми включено обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, які дають змогу формувати у здобувачів soft skills, та перелік програмних компетентностей, що визначають здатність випускника успішно здійснювати професійну діяльність відповідно до здобутої кваліфікації. Блок дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки має більш

наукову спрямованість та є основою для продовження освіти й отримання вищих кваліфікаційних рівнів і наукових ступенів.

До освітньої програми включено низку професійно-орієнтованих дисциплін, які розподілені за циклами – обов'язкові та вибіркові компоненти. Доречним є те, що до навчального плану включено такі дисципліни, як: «Моделювання та управління розвитком економічних систем», «Бізнес-аналітика та консолідація інформації в авіаційній галузі», «Моделювання та управління ризиком», «Теоретико-ігрові моделі в економіці», які дозволяють забезпечити програмні результати навчання майбутніх фахівців з економіки у відповідності до стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка». Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік га обсяг дисциплін повністю відповідають завданням освітньо-професійної програми.

Розроблена освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти може бути використана в освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти за всіма формами навчання.

Заступник директора
з науково-організаційної роботи
ДНУ «Інститут освітньої аналітики»
Міністерства освіти і науки України
К.е.н., с.н.с.

Handwritten signature in blue ink.

Ганна ТЕРЕЩЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

**на освітньо-професійну програму «Економічна кібернетика»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Національного авіаційного університету**

У сучасних економічних умовах, коли зміни зовнішнього середовища, попит та пропозиція вимагають від суб'єктів економічної діяльності здатності до швидкої перебудови, необхідність у фахівцях, що вміють аналізувати, прогнозувати й приймати правильні та обґрунтовані рішення, невинно зростає. Такі фахівці повинні вміти досліджувати поведінку економічних систем, мати цільові теоретичні знання й практичні навички з моделювання розвитку, менеджменту, маркетингу, прийняття управлінських рішень.

Саме такі комплексні компетентності надає майбутньому фахівцю освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка Національного авіаційного університету. Головною метою запропонованої освітньої програми є підготовка висококваліфікованих професіоналів з економічної кібернетики, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для вирішення складних завдань, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні, управлінські й інформаційні задачі та проблеми функціонування економічних систем різного рівня ієрархії, шляхом застосування комп'ютерних технологій та економіко-математичних методів та моделей.

Представлена освітньо-професійна програма складена логічно. Структура освітньо-професійної програми дозволяє здобувачеві вищої освіти досягти передбачених програмою цілей, набутти дослідницьких навичок: здійснювати оригінальне, незалежне дослідження із глибоким розумінням сучасних тенденцій глобалізації та інформатизації економіки, розробляти та обґрунтувати стратегії економічного розвитку підприємств з урахуванням їх особливостей, побудови бізнес-моделей та удосконалення процесу управління підприємством в сучасному економічному середовищі.

Суттєвою особливістю є те, що освітні компоненти освітньо-професійної програм «Економічна кібернетика» спрямовані на надання майбутнім фахівцям знань та вмінь з організаційної, управлінської та науково-дослідницької діяльності у сфері моделювання, аналізу, прогнозування діяльності підприємств із використанням сучасних інформаційних технологій і новітніх програмних продуктів.

У сучасному інформаційному середовищі опанування визначеними в програмі компетентностями створює підґрунтя для виконання функцій аналітика у сфері виробничої, фінансової, кредитної, зовнішньоекономічної діяльності підприємств та організацій, комплексного застосування засобів моделювання в завданнях розробки економічних проєктів, ефективного використання програмно-інформаційних комплексів і мереж у системах управління об'єктами господарювання, у тому числі в авіаційній галузі. Наявність двох практик – переддипломної та професійної практики у сфері економічної кібернетики – дозволяє закріпити теоретичні знання, отримані під час навчання та сформувані навички їх практичного використання на підприємствах всіх форм власності та видів економічної діяльності, у тому числі в авіаційній галузі.

ОПП «Економічна кібернетика» передбачає підготовку фахівців, що володіють не лише професійними компетентностями, а й «soft skills», які затребувані роботодавцями, а саме, володіння іноземними мовами, вміння працювати в команді, цифрове спілкування, критичне мислення, відповідальність, лідерство тощо.

Розроблена у Національному авіаційному університеті освітня-професійна програма «Економічна кібернетика» підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 051 «Економіка» є актуальною та необхідною в сучасних ринкових умовах, задовольняє потреби роботодавців у фахівцях та може бути використана в освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти.

Заступник керівника служби з питань соціальної та гуманітарної безпеки – керівник управління з безпеки соціально-технологічних систем Апарату Ради національної безпеки і оборони України, кандидат економічних наук

Н.Шумар

Шумар засвідчую
Державний експерт служби управління
персоналом Апарату Ради національної
безпеки і оборони України

« *Сигоренко* » 20 р.

12.03.2024 № 25-22-144

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Економічна кібернетика» для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» у Національному авіаційному університеті

Освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика» спрямована на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у сфері економічної кібернетики та бізнес-аналітики, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями та відповідними навичками, що дозволять їм гідно конкурувати на ринку праці завдяки сформованим компетентностям з розв'язання проблем функціонування економічних систем різного рівня ієрархії в умовах невизначеності.

Фокус програми розкрито у трьох аспектах: методологія економіко-математичного, статистичного та комп'ютерного моделювання економічних систем в контексті інтелектуального аналізу даних; управління економічними процесами виробничих систем і секторів економіки, у тому числі авіаційної галузі; активне використання сучасних інформаційних технологій та переваг інформаційного суспільства. Такий підхід відповідає стандарту вищої освіти та сучасній світовій практиці і визначає унікальність рецензованої освітньої програми.

Зазначений фокус знайшов своє відображення у додаткових фахових компетентностях та програмних результатах навчання, зокрема:

СК12. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки великих даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу та підготовки аналітичних звітів.

СК13. Здатність моделювати економічні процеси, системи, явища, використовуючи апарат математичного та комп'ютерного моделювання.

СК14. Здатність на основі опису економічних процесів і явищ будувати теоретичні та прикладні моделі, зокрема в авіаційній галузі, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 16. Ефективно розв'язувати проблеми управління шляхом їх формалізації із застосуванням економіко-математичних методів та моделей.

ПРН 17. Створювати та впроваджувати сучасні інформаційні системи на підприємствах (установах) різних сфер діяльності, зокрема авіаційної галузі.

ПРН 18. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, у тому числі авіапідприємств.

ПРН 19. Застосовувати сучасні програмні платформи для інтелектуального аналізу даних та реалізації модельних експериментів.

Перелік обов'язкових освітніх компонент дозволяє охопити формування загальних та спеціальних компетентностей та формування передбачених програмою результатів навчання, схема їхнього вивчення є внутрішньо несуперечливою, сформовані матриці також репрезентують логічність та повноту охоплення блоком обов'язкових освітніх компонентів компетентностей та програмних результатів навчання, передбачених програмою.

Профіль програми в частині опису методів викладання та навчання, інформаційного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення є достатньо прозорим і чітким.

Разом з тим, задля поглиблення галузевої спрямованості освітньої програми та задля підвищення якості освітньої діяльності за ОПП «Економічна кібернетика» доцільно поглибити авіаційну складову за рахунок практичного наповнення обов'язкових освітніх компонент особливостями функціонування підприємств авіаційної галузі та розширення каталогу вибірових компонент.

Підсумовуючи, слід відзначити, що освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика» для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» у Національному авіаційному університеті відповідає вимогам Стандарту вищої освіти, має чітко виражений профіль та змістову спрямованість на формування професійних компетентностей, знань та вмінь, затребуваних ринком праці, а наведені зауваження і рекомендації не впливають принципово на позитивну оцінку рецензованої освітньої програми.

Рецензент:

Заступник директора за напрямком
розвитку неавіаційної діяльності

Дмитро ТИСЯЧНИЙ